Üst Düzey Ö?renme Düzeyini Ölçen Soru Geli?tirme Öz-Yeterlik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Üst Düzey Ö?renme Düzeyini Ölçen Soru Geli?tirme Öz-Yeterlik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32265

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Üst Düzey Ö?renme Düzeyini Ölçen Soru Geli?tirme Öz-Yeterlik Ölçe?i (ÖDÖDÖSGÖYÖ), Fen Bilimleri Ö?retmenlerinin, ö?rencilerin bili?sel süreçlerini derinlemesine ölçmeye yönelik, üst düzey ö?renme gerektiren sorular? haz?rlama konusundaki alg?lanan yeterliliklerini yani öz-yeterlik düzeylerini belirlemek amac?yla 2021 y?l?nda geli?tirilmi?tir. Ölçek, özellikle ö?retmenlerin ölçme ve de?erlendirme becerileri alan?ndaki inançlar?n? ortaya koymak için tasarlanm??t?r. Bu araç, e?itim bilimleri alan?nda ö?retmen yeterliliklerinin de?erlendirilmesine ve mesleki geli?im ihtiyaçlar?n?n tespit edilmesine önemli bir katk? sunmaktad?r.

Ölçek, geli?tirme tipi bir ara?t?rma olup, **Fen Bilimleri Ö?retmenleri** hedef kitlesi üzerinde geçerlik ve güvenirlik çal??malar? tamamlanm??t?r. Yap?lan analizler sonucunda ölçe?in yüksek iç tutarl?l??a sahip oldu?u (Cronbach Alfa: 0,977) ve yeterli kapsam ile yap? geçerli?ini sa?lad??? belirlenmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Öz-yeterlik, üst düzey ö?renme, soru geli?tirme, Fen Bilimleri Ö?retmenleri, ölçme ve de?erlendirme, e?itim psikolojisi, ö?retmen yeterlili?i.

Yazarlar

Bolat, A., Korkmaz, Ö., Karamustafao?lu, S.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, görevli **Fen Bilimleri Ö?retmenlerinin**, ö?rencilerin analiz, sentez ve de?erlendirme gibi karma??k bili?sel becerilerini gerektiren sorular? ne kadar yetkin bir ?ekilde geli?tirebildiklerine dair kendi inançlar?n? ölçmektir. Bu inançlar, ö?retmenlerin s?n?f içi de?erlendirme uygulama ve ölçme kalitesini do?rudan etkileyebilir ve bu nedenle e?itimde kritik bir rol oynamaktad?r.

Ölçe?in geli?tirilmesi, ö?retmen e?itiminde ve mesleki geli?im programlar?nda, ö?retmenlerin soru sorma ve ölçme becerilerini art?rmaya yönelik ihtiyaç duyulan alanlar?n tespit edilmesini sa?lamaktad?r. Bu sayede, ö?rencilerin sadece bilgi düzeyindeki yeterliliklerinin de?il, ayn? zamanda **ele?tirel dü?ünme** ve problem çözme becerilerinin de ölçülmesine yönelik araç geli?tirme konusundaki özgüven düzeyleri saptanabilir.

Yap?

ÖDÖDÖSGÖYÖ, psikometrik aç?dan temel olarak **Soru Geli?tirme Öz-Yeterli?i** yap?s?n?

ARABPSYCHOLOGY.COM

ölçmektedir. Öz-yeterlik, bireyin belirli bir görevi ba?ar?l? bir ?ekilde yerine getirme yetene?ine olan inanc?d?r. Bu ba?lamda ölçülen yeterlik, e?itim alan?nda kritik öneme sahip olan **Bloom Taksonomisi'nin** üst düzey hedeflerine (Uygulama, Analiz, Sentez, De?erlendirme) uygun sorular haz?rlama becerisine odaklanm??t?r.

Ölçek, ö?retmenlerin soru geli?tirme sürecinde kar??la?t?klar? zorluklara ra?men ba?ar?l? olacaklar?na dair ta??d?klar? güveni nicel olarak ifade etmeyi amaçlamaktad?r. Yüksek öz-yeterlik inanc?, ö?retmenlerin yenilikçi de?erlendirme yöntemlerini benimseme ve uygulama motivasyonlar?n? art?rmada merkezi bir rol oynamaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, hem **kapsam geçerli?i** hem de **yap? geçerli?i** aç?s?ndan incelenmi?tir. Kapsam geçerli?i, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen üst düzey ö?renme sorular? geli?tirme alan?n? ne ölçüde temsil etti?ini göstermektedir ve uzman görü?leriyle desteklenmi?tir.

Yap? geçerli?i (Construct Validity) çal??malar? ise ölçe?in teorik yap?s?n? do?rulam??t?r. Bu çal??malar, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen tekil veya çok boyutlu yap?yla (öz-yeterlik) uyumlu oldu?unu göstermi?, böylece ölçe?in Fen Bilimleri Ö?retmenlerinin ilgili becerilerini do?ru bir ?ekilde ölçtü?ü bilimsel olarak kan?tlanm??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l?k güvenirlik analizleri yüksek düzeyde sonuç vermi?tir. Ölçe?in bütünü için hesaplanan Cronbach Alfa katsay?s? de?eri **0,977** olarak rapor edilmi?tir. Bu katsay?, ölçe?i olu?turan maddeler aras?ndaki tutarl?l???n mükemmel düzeyde oldu?unu ve arac?n güvenilir bir ölçüm sa?lad???n? teyit etmektedir.

E?itim ara?t?rmalar?nda genellikle 0.70 ve üzeri kabul edilebilir bir iç tutarl?l?k de?eri olarak görülürken, 0.977 gibi son derece yüksek bir de?er, ölçe?in tekrarlanan ölçümlerde istikrarl? ve tutarl? sonuçlar verece?ine güçlü bir i?arettir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap? geçerli?i kapsam?nda, geli?tirme sürecinde muhtemelen **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** ve/veya **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** teknikleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, üst düzey soru geli?tirme öz-yeterlik yap?s?n?n tek boyutlu mu yoksa birden fazla alt boyuttan m? olu?tu?unu belirlemek için yap?lm??t?r.

Faktör analizleri, ölçek maddelerinin yüksek faktör yükleriyle ilgili boyutlara yüklendi?ini ortaya koymu?tur. Bu sonuçlar, ölçe?in teorik olarak beklenen yap?y? ba?ar?yla temsil etti?ini ve

ARABPSYCHOLOGY.COM

istatistiksel olarak sa?lam bir temele oturdu?unu göstermektedir.

Araç

Test Type: Geli?tirme tipi bir ölçek.

Format: 5'li Likert Ölçe?i. Derecelendirme format?, kat?l?mc?lar?n ilgili ifadeye ne ölçüde kat?ld?klar?n? (örne?in, 1: Kesinlikle Kat?lm?yorum, 5: Tamamen Kat?l?yorum) belirtmelerine dayanmaktad?r.

Language Available: Türkçe.

Population Group: Ö?retmenler.

Age Group: Çal??an yeti?kinler.

Population Details: Ölçe?in geli?tirme çal??mas? **Fen Bilimleri Ö?retmenleri** üzerinde yürütülmü?tür.

Test Methodology: Kendi bildirimine dayal? öz-yeterlik ölçüm arac? (Self-report).

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen e?itimi, ölçme yeterlili?i, Cronbach Alfa, yap? geçerli?i, Fen Bilimleri.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Makalede belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: Makalede belirtilmemi?tir.

Correspondence Address: Ahmet Bolat

Sorumlu Yazar ?leti?im: ahmbolat@yahoo.com

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2021

?zinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir dergide yay?mlanm??t?r ve ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için sorumlu yazar (Ahmet Bolat) ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Kullan?m ücretine dair bilgi makalede yer almamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Bolat, A., Korkmaz, Ö., ve Karamustafao?lu, S. (2021). Fen Bilimleri Ö?retmenlerinin Üst Düzey Ö?renme Düzeyini Ölçen Soru Geli?tirme Öz-Yeterlik Ölçe?i: Geçerlik ve Güvenirlik. Ahi Evran Üniversitesi K?r?ehir E?itim Fakültesi Dergisi, 22(1), 372-416. doi: 10.29299/kefad.800889

Makalenin orijinal PDF dosyas? ?u adresten indirilebilir: ust-duzey-ogrenme-duzeyini-olcen-soru-gelistirme-oz-yeterlik-olcegi-toad.pdf

Makalenin yay?mland??? Dergipark ba?lant?s?: dergipark.org.tr

Üst Düzey Ö?renme Düzeyini Ölçen Soru Geli?tirme Öz-Yeterlik Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The original source content did not provide the specific items or list of questions belonging to the Üst Düzey Ö?renme Düzeyini Ölçen Soru Geli?tirme Öz-Yeterlik Ölçe?i. Bu nedenle, ölçek maddeleri bu giri?te sunulamamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM